

доктор технічних наук, професор ПОЙДА В. П.

Навчальна дисципліна «Вища освіта і Болонський процес»

Анотація

Нормативна навчальна дисципліна «Вища освіта і Болонський процес», яку вивчають студенти 5 курсу радіофізичного факультету, має на меті ознайомити магістрантів з основними завданнями, принципами та особливостями впровадження на Україні освітніх реформ, які пов'язані з приєднанням України до Болонського процесу.

Робоча програма навчальної дисципліни «Вища освіта і Болонський процес»

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомлення магістрантів з основними завданнями, принципами та документами, прийнятими в рамках впровадження освітніх реформ Болонського процесу.

Завдання: Сформувати у магістрантів теоретичні знання щодо основних положень нормативної навчальної дисципліни «Вища освіта і Болонський процес», які необхідні для ефективного впровадження у навчальний процес новітніх кредитно-модульних та модульно-рейтингових технологій навчання.

Студент повинен знати:

- основні етапи і документи Болонського процесу;
- принципи побудови та завдання вищої освіти у розвинутих європейських країнах та в США;
- характерні особливості Європейської кредитно-трансферної системи та акумулюючої системи накопичення кредитів (ECTS);
- права і обов'язки викладача-куратора;
- основні положення щодо форм навчання в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Поняття про заліковий кредит, модуль, змістовий модуль.

уміти:

- використовувати на практиці при проходженні асистентської практики та у разі роботи на посаді викладача ВНЗ елементи новітніх кредитно-модульних та модульно-рейтингових технологій навчання;
- оцінювати навчальні здобутки студентів з використанням шкали оцінювання ECTS;
- укладати інформаційний пакет навчальної дисципліни загальна фізика.

Модуль 1.

Тема 1. Вхідження освіти і науки України в європейський інформаційний та освітній простір.

Європейський вибір України – невід'ємна складова її подальшого розвитку. Вхідження освіти і науки України у європейський інформаційний та освітній простір як вагомий чинник її економічного, соціального, інтелектуального, інноваційно-технологічного та культурного розвитку. Сучасні принципи побудови, особливості функціонування та завдання вищої освіти в розвинутих європейських країнах та в США. Визначальні властивості європейської вищої освіти: якість освіти, конкурентноспроможність вищих навчальних закладів (ВНЗ) Європи, взаємна довіра держав і ВНЗ, сумісність структури освіти та кваліфікацій. Чинники євроінтеграції вищої освіти. Хронологія основних подій Болонського процесу. Основні документи Болонського процесу.

Тема 2. Основні завдання та принципи створення зони європейської вищої освіти.

Основні завдання та принципи створення зони європейської вищої освіти (шість цілей Болонського процесу): введення двох (трьох) циклів навчання, запровадження кредитної системи, формування системи контролю якості освіти, розширення мобільності студентів і викладачів, забезпечення працевлаштування випускників та покращення привабливості європейської системи освіти для здібної молоді з інших континентів. Подальші дії європейських країн для досягнення шести цілей Болонського процесу: прийняття системи легкозрозумілих і адекватних освітніх ступенів; прийняття двоциклової (трициклової) освіти; післяступеневе навчання фахівців; запровадження Європейської кредитно-трансферної та акумулюючої системи накопичення кредитів (ECTS), усунення перешкод вільному пересуванню (мобільності) студентів і викладачів; забезпечення високоякісних стандартів вищої освіти; сприяння європейському підходу до функціонування вищої освіти (запровадження програм, курсів, модулів із європейським змістом). Характерні особливості та основні документи ECTS: інформація стосовно навчальних програм і здобутків студентів, взаємна угода між закладами – партнерами, між ВНЗ і студентом, використання кредитів ECTS для визначення навчального навантаження студентів; інформаційний пакет навчального закладу, факультету, навчальної дисципліни, навчальний контракт, перелік навчальних дисциплін, індивідуальний план, диплом та додаток до нього (академічна довідка). Зв'язок кредиту ECTS з традиційним академічним навантаженням студента (годинами аудиторних і самостійних занять). Шкала ECTS, що використовується для оцінювання навчальних досягнень студентів. Координатори ECTS: університетський координатор, факультетський координатор, викладач-куратор індивідуальних планів і програм навчання. Права і обов'язки викладача-куратора.

Тема 3. Основні завдання щодо реформування вищої освіти України, пов'язані з її входженням до Болонського процесу.

Основні проблеми, породжені вступом України до Болонського процесу. Завдання, що стоять перед вищою освітою України в контексті вимог Болонського процесу: адаптація законодавства, структурні зміни освіти, запровадження у систему вищої освіти України ECTS. Проблема узгодження вітчизняної п'ятибальної шкали оцінювання і шкали оцінювання ECTS. Основні завдання для створення передумов щодо запровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу в українських ВНЗ III - IV рівнів акредитації. Розроблення структурно-логічних схем підготовки фахівців за усіма напрямками та спеціальностями; запровадження модульної системи організації навчального процесу, організація навчання на базі програм, які формуються як набір залікових кредитів, введення граничного терміну навчання за програмою навчання, створення нового покоління галузевих стандартів вищої освіти; розроблення індивідуальних графіків навчального процесу, створення системи незалежного тестування та рейтингового оцінювання знань студентів, зарахування бакалаврів на навчання до ВНЗ III - IV рівнів акредитації тільки за напрямками підготовки; вдосконалення наявного та створення нового навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення навчання.

Тема №4. Особливості організації навчального процесу і форми навчання у ВНЗ III - IV рівнів акредитації в умовах використання кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Особливості організації навчального процесу і форми навчання у ВНЗ III - IV рівнів акредитації в умовах використання кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Поняття про модуль, змістовий модуль. Особливості та проблеми підготовки бакалаврів і магістрів в українських ВНЗ. Самостійна робота студентів в контексті вимог Болонського процесу. Проблема нормування навчального навантаження студента і педагогічного навантаження викладача.

Тема 5. Взаємозв'язок освіти і науки в контексті вимог Болонського процесу. Взаємозв'язок освіти і науки в контексті вимог Болонського процесу. Дослідницький

університет. Особливості існуючої системи підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації та напрямки її реформування.